

Brüsszel, 2023. október 11.
(OR. en)

13901/23

LIMITE

SCH-EVAL 217
COSI 173
CRIMORG 129
ENFOPOL 422
JAI 1298
FRONT 311
ASIM 91
MIGR 328
CATS 56
COPEN 356
RELEX 1172
COMIX 447

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A schengeni térség általános helyzete – a határokon átnyúló bűnözés, ezen belül különösen a migráncscsempészás elleni küzdelem

A határokon átnyúló szervezett bűnözés továbbra is kulcsfontosságú fenyegetést jelent a schengeni térség megfelelő működésére nézve. A Schengen Tanács 2023 júniusában megállapította, hogy a határokon átnyúló súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem olyan terület, amelynek további lendületet kell adni a 2023–2024-es időszakban.

Az embercsempészéshez vagy emberek (többek között gyermekek) kizsákmányolásához kapcsolódó bűncselekmények, így például a migráncscsempészás, az emberkereskedelem különböző formái és a gyermekek szexuális kizsákmányolása továbbra is kritikusan magas fenyegetettségi szintet képviselnek, egyre súlyosabb hatást gyakorolva a kiszolgáltatott személyekre. Ezek a bűncselekmények külső határaink hatékony igazgatása szempontjából is jelentős kihívásokat jelentenek, és megzavarhatják a schengeni térség működését.

Az EU-ba irányuló és az EU-n belüli migráncsempészes piacát a különféle válságok – különösen a gazdasági recessziók, az éghajlatváltozás okozta környezeti veszélyhelyzetek és a folyamatban lévő konfliktusok – megjelenése és elmélyülése, valamint a számos származási országban tapasztalható demográfiai nyomás táplálja¹. Ezeket a tendenciákat az európai szomszédságban az elmúlt hónapokban bekövetkezett drámai fejlemények is megerősítik².

A migráncsempészesre adott jelenlegi válaszaink igazodnak-e ehhez a változó valósághoz, és lehetővé teszik-e a szóban forgó kockázatok összehangolt kezelését? A Schengen Tanács a 2023. október 19-i ülésén – a Schengen Tanács 2022. decemberi ülésén folytatott megbeszélések³ nyomán – megvitatja majd ezt a kérdést. Számos konkrét intézkedésről és fenntartható megoldásról fog dönteni annak érdekében, hogy az azonosított szükségletekre koordinált módon lehessen reagálni uniós szinten. E vita eredményei időszerűek lesznek, tekintettel az Európai Bizottság elnökének az Unió helyzetéről szóló beszédében és a 2023. szeptemberében Lampedusán bejelentett tíz pontos tervben tett bejelentéseire. A migráncsempészes a menekültügy és a migráció külső dimenziójáról a Bel- és Igazságügyi Tanács 2023. szeptember 28-i ülésén folytatott miniszteri megbeszélések részét képezte, amelyek során a Bizottság megerősítette, hogy 2023. november végén nemzetközi konferenciát kíván tartani a migráncsempészes elleni küzdelemről. Megjegyzendő, hogy a vezetők hamarosan, az Európai Tanács 2023. október 26–27-i ülése alkalmával ismét megbeszélést tartanak majd a migráció külső dimenziójáról.

A 2023. októberi schengeni barométer+ fényében felkérjük a minisztereket, hogy az e dokumentumban (melléklet) azonosított kihívások és szükségletek alapján vitassák meg a migráncsempészesre való átfogó és integrált reagálást célzó kulcsfontosságú intézkedéseket, és állapodjanak meg azokról.

¹ Az Europol jelentése a migráncsempészes terén tevékenykedő bűnözői hálózatokról (2023) (*Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling*). Nyilvános dokumentum, amely elérhető a következő oldalon: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

² Az EU-ban a 2023. január–augusztusi időszakban 232 350 szabálytalan határátlépést regisztráltak, ami 2022-hez képest 18%-os növekedést jelent – ez 2016 óta a legmagasabb összesített szám (Frontex).

2023-ban a Földközi-tenger közepén húzódó migrációs útvonal adta az uniós határokon észlelt esetek felét, így ez a legdinamikusabb migrációs útvonal; az ezen az útvonalon történt szabálytalan határátlépések száma január és augusztus között csaknem megkétszereződött (+96%). 2023-ban eddig az Olaszországba érkezők 70%-a Tunéziából indult, 70%-uk Lampedusán ért partot. A migráncsempészes elleni küzdelmet célzó EU–Tunézia megállapodás közelmúltbeli megkötése ellenére idén nyáron ugrásszerűen megnőtt a Tunéziából kiinduló embercsempészes volumene. Emellett a 2023. szeptemberében Északkelet-Líbiát sújtó vihar és annak katasztrófális utóhatásai várhatóan hatást fognak gyakorolni a csempészeszolgáltatások iránti keresletre.

A jelenlegi adatok azt mutatják, hogy a migráncsempészesek nagyrészt kívül maradnak az uniós bűnüldözés hatókörén, és az ilyen bűnözői hálózatok még mindig aktívak a schengeni térségben, elősegítve a továbbutazást (Europol).

³ 15086/22.

NÉGY KULCSINTÉZKEDÉS A MIGRÁNSCSEMPÉSZÉSRE VALÓ ÁTFOGÓ REAGÁLÁSHOZ

I. Jobb közös helyzetismeret

1. A keresztellenőrzések lehetővé tétele érdekében a **tagállamoknak** a migráncsempészésre vonatkozó operatív elemzési projekt keretében, minden egyes nyomozás elején proaktívan meg kell osztaniuk az információkat – többek között a harmadik országokban szerzett információkat⁴ – az Európól belül működő Migráncsempészés Elleni Küzdelem Európai Központjával (EMSC).
➔ Az **Europolnak** kezdeti elemzést kell benyújtania a Schengen Tanács következő, 2023. decemberi ülésére a tagállamok és a Frontex által megosztott információk alakulásáról.
2. A **Frontexnek, az Europolnak, az Eurojustnak és az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének (EUAA)** közös helyzetképet kell kialakítaniuk és közös elemzést kell készíteniük a migráncsempészésről. Az **Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségnek (EMSA)** és a bel- és igazságügyi ügynökségeknek fokozniuk kell az ügynökségek közötti stratégiai együttműködést, információcserét és elemzést.
➔ A **Frontexnek, az Europolnak, az Eurojustnak és az EUAA-nak** el kell készíteniük a migráncsempészésre vonatkozó közös helyzetképet és elemzést, különösen a tagállamoktól és az egyéb érintett uniós szervektől/hálózatoktól – például a KBVP-misszióktól – kapott információk alapján, kellő időben ahhoz, hogy e közös helyzetképet és elemzést figyelembe lehessen venni a 2024. márciusi schengeni barométerben, majd azt követően rendszeres időközönként.
3. A **tagállamoknak** aktívan el kell látniuk adatokkal a bel- és igazságügyi információs rendszereket, és szisztematikus ellenőrzéseket kell végezniük a releváns adatbázisok⁵ lekérdezésével a harmadik országokban, a külső határokon és a schengeni térségen belül. Az **Europolnak** releváns adatokat kell szolgáltatnia a tagállamok részére a migráncsempészés elleni küzdelem keretében folytatott nyomozásokhoz. A **tagállamoknak** a SIENA-n keresztül proaktívan meg kell osztaniuk a személyes adatokat az Európával.
➔ Az **Europolnak, a Frontexnek és az eu-LISA-nak** a Schengen Tanács 2023. decemberi ülésétől kezdődően a schengeni barométeren keresztül évente tájékoztatniuk kell a Schengen Tanácsot az említett adatbázisok tagállamok általi használatáról.

⁴ Különösen a harmadik országokba kiküldött bevándorlási összekötő tisztviselőktől származó, valamint a közös operatív partnerségi projektek és a közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP-) missziók keretében gyűjtött információkat.

⁵ Beleértve a SIS-t, a SIENA/EIS-t, a FIELDS-et, a FADO-t és az Interpol SLTD-adatbázisát.

4. Az **Europol szélsőséges internetes tartalmakkal foglalkozó uniós egységének** (EU IRU) és az **EMSC-nek** proaktívan együtt kell működniük a **tagállamokkal** a migráncsempészési hálózatok digitális lábnyomának feltérképezése céljából.
- ➔ Az **Europolnak** – az **EMSC-nek** és az **EU IRU-nak** – 2023 decemberétől kezdődően a schengeni barométer+-on keresztül rendszeresen jelentést kell tennie a tagállamoknak nyújtott támogatásról.
5. A **Bizottságnak**, az **EKSZ-nek**, a **bel- és igazságügyi ügynökségeknek** és a **tagállamoknak** hírszerzési információkat kell gyűjteniük arról, hogy a külső szereplők milyen szerepet töltenek be az irreguláris migrációnak az Európai Unió vagy a tagállamok destabilizálása céljából történő elősegítésében.
- ➔ A **bel- és igazságügyi ügynökségeknek** és a **tagállamoknak** meg kell osztaniuk egymással az információkat a megfelelő fórumokon, többek között az integrált helyzetismereti és -elemzési jelentések és a migrációs felkészültségi és válságkezelési tervhez kapcsolódó jelentések tekintetében.
- ➔ Az **EU migrációs felkészültségi és válságkezelési hálózatának** nyomon kell követnie a kockázati régiókban fennálló helyzetet, valamint kellő időben be kell építenie az integrált helyzetismereti és -elemzési jelentésekbe a bűnözői hálózatok tevékenységeire, a működési módokra és az útvonalakra vonatkozó, a bel- és igazságügyi ügynökségek és a tagállamok által megosztott összesített adatokat és információkat. Az **EKSZ-nek** helyzetismeretet kell nyújtania az INTCEN jelentései alapján. Az **EKSZ-nek (az uniós küldöttségeken keresztül)** rendszeres időközönként jelentést kell tennie a kulcsfontosságú harmadik országok által a csempészás elleni küzdelem terén tanúsított együttműködés szintjéről.

II. A migráncsempészésre vonatkozó uniós jogi keret megerősítése

1. Várakozással tekint az elé, hogy a **Bizottság** javaslatot tegyen egy olyan jogszabályra, amely a migráncsempészésre vonatkozó uniós jogi keret megerősítésére irányul, és amely kiterjed többek között a szankciókra, az irányításra, az információáramlásra, valamint a bel- és igazságügyi ügynökségek szerepére.
- ➔ A **Bizottságnak** az új jogalkotási javaslatok mellett áttekintést kell nyújtania az operatív és jogi keretek végrehajtásáról, beleértve a migráncsempészés elleni megújított uniós cselekvési tervet (2021–2025), a vonatkozó uniós jogi keretet, valamint a migráncsempészés elleni küzdelemmel kapcsolatos jelenlegi tagállami jogszabályokat.

III. Az európai operatív együttműködés megerősítése és integrálása

1. A **tagállamoknak** növelniük kell az azonosított nagy értékű célpontokkal és nagy kockázatú bűnözői hálózatokkal kapcsolatos olyan közös nyomozások számát, amelyek az **Eurojust** és az **Europol** által operatív munkacsoportok útján nyújtott támogatással, az „Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyyegettség Ellen” (EMPACT) eszközzel szoros együttműködésben valósulnak meg. A tagállamoknak előzetes elemzés alapján célzott közös járőrözéseket és egyéb – többek között online – közös műveleteket kell kialakítaniuk/megvalósítaniuk⁶. A **bel- és igazságügyi ügynökségeknek** a lehető legnagyobb mértékben részt kell venniük az **EMPACT-ban**, és a megbízatásuk keretein belül közös intézkedéseket kell létrehozniuk. A **tagállamoknak** és a **bel- és igazságügyi ügynökségeknek** az EMPACT-on keresztül elő kell mozdítaniuk a szinergiákat a vonatkozó operatív cselekvési tervekben előirányzott azon operatív intézkedések között, amelyek hatással vannak a migráncsempészésre, ideértve például az emberkereskedelemmel, a pénzmosással és az okmányokkal való visszaéléssel kapcsolatos intézkedéseket.
 - ➔ A **bel- és igazságügyi ügynökségeknek**, különösen az **Europolnak** 2023 decemberétől kezdődően rendszeresen jelentést kell tenniük a schengeni barométer+-on keresztül a tagállamoknak az EMPACT keretében folytatott operatív együttműködésben való aktív részvételéről.
 - ➔ A **Tanácsnak** és az **Európai Parlamentnek (mint költségvetési hatóságoknak)**, a **Bizottságnak** és az **Europol igazgatótanácsának** elegendő finanszírozást kell biztosítaniuk az operatív intézkedéseknek és a platform digitalizációjának a támogatásához a 2024–2025-ös és az azt követő időszakra vonatkozó működési költségvetésük révén.
2. A **tagállamoknak** optimálisan ki kell használniuk az Eurojust által a migráncsempészéssel kapcsolatos ügyekben nyújtott támogatást, felhasználva a rendelkezésre álló igazságügyi eszközök teljes spektrumát, beleértve a közös nyomozócsoportokat és az operatív eszközöket is. A nemzeti igazságügyi hatóságoknak részt kell venniük a migráncsempészés és az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó közös összekötő munkacsoportban.
 - ➔ Az **Eurojustnak** 2023 decemberétől kezdődően a schengeni barométer+-on keresztül rendszeresen be kell számolnia a migráncsempészéssel kapcsolatban a tagállamoknak nyújtott támogatásról.

⁶ A Tanács (EU) 2022/915 ajánlása (2022. június 9.) az operatív bűnüldözési együttműködésről.

3. A **tagállamoknak** a szervezett bűnözéssel kapcsolatos nyomozások keretében alapértelmezetten pénzügyi nyomozásokat és vagyonvisszaszerzési eljárásokat kell lefolytatniuk az **Europol Pénzügyi és Gazdasági Bűnözés Elleni Európai Központjának** és az **Eurojustnak** a támogatásával.
- ➔ Az **Europolnak (a Pénzügyi és Gazdasági Bűnözés Elleni Központnak)** és az **Eurojustnak** 2024 júniusáig közös jelentést kell készítenie e kérdésről, többek között a tagállamoktól és az egyéb érintett uniós szervektől/hálózatoktól kapott információk alapján.
4. A **tagállamoknak** hatékonyan foglalkozniuk kell a migráncsempészség kérdésével, amikor nemzeti integrált határigazgatási stratégiáikat hozzáigazítják az európai integrált határigazgatásra vonatkozó többéves uniós stratégiához.
- ➔ A **tagállamoknak** az európai integrált határigazgatásra vonatkozó többéves stratégiai szakpolitikában meghatározott időkereten belül össze kell hangolniuk nemzeti integrált határigazgatási stratégiáikat, amelyeknek ki kell terjedniük a migráncsempészségre.
5. A **nemzeti** integrált határőrizeti rendszereket szisztematikusan kockázatelemzésekkel és sebezhetőségi értékelésekkel kell ellátni, különös tekintettel a Frontex által rendszeres időközönként készített kockázatelemzésekre és sebezhetőségi értékelésekre.
- ➔ A határőrizeti tevékenységek célzottabbá tétele érdekében rendszeresen tájékoztatni kell a **Schengen Tanácsot** a külső határszakaszokhoz rendelt hatásszintekről.
6. A **tagállamoknak** javítaniuk kell a határforgalom-ellenőrzés minőségét, és igénybe kell venniük a Frontex operatív támogatását, különösen a sebezhető és a magas kockázatú belépési pontokon; e tekintetben uniós finanszírozás is lehetséges.
- ➔ A **Bizottságnak** a 2023. decemberi schengeni barométer+ révén – a schengeni értékeléseknek és a **Frontex** sebezhetőségi értékelésének az eredményei alapján – el kell készítenie az első horizontális és átfogó áttekintést az uniós határok biztonságát negatívan befolyásoló főbb hiányosságokról.

7. A **hatékony bűnüldözést célzó adathozzáféréssel foglalkozó magas szintű munkacsoportnak** olyan megoldásokat kell biztosítani, amelyek lehetővé teszik a gyakorló szakemberek számára az adatokhoz való megfelelő hozzáférést.
- ➔ A **Bizottságnak** 2024 végéig olyan jelentést kell kiadnia a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek, amelyben ismerteti a magas szintű munkacsoport főbb megállapításait és javaslatot tesz az e megállapítások nyomán hozandó intézkedésekre.

IV. Az EU külső tevékenységével való szinergiák maximalizálása

1. Az „Európa együtt” megközelítés keretében embercsempészség elleni operatív partnerségek kialakítása harmadik országokkal, illetve régiókkal, valamint e partnerségek tényleges végrehajtásának biztosítása olyan tevékenységek támogatása érdekében, mint például a partnerországok határigazgatási kapacitásainak növelése, kapacitásépítés, operatív támogatás nyújtása a bűnüldözési és igazságügyi együttműködéshez, valamint az okmányokkal való visszaéléssel kapcsolatos együttműködés megerősítése.
- ➔ A **tagállamoknak** és a **Bizottságnak** potenciális új partnereket kell azonosítaniuk az embercsempészség elleni operatív partnerségekhez. A **tagállamoknak** konkrét intézkedéseket kell tenniük az elindított partnerségek hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében.
2. Konkrét lehetőségek meghatározása a migráncsempészséssel kapcsolatos információk harmadik országokkal való megosztásának javítása céljából, például folyamatban lévő nyomozások eseti jellegű támogatásához, többek között a tagállamok bevándorlási összekötő tisztviselői számára a SIENA-hoz biztosítandó új kapcsolódási pontok és harmadik országokban folytatott, a migráncsempészség elleni fellépést célzó uniós finanszírozású projektek, valamint az EMSC információs központján belüli meglévő partnerségek (Europol, Frontex, Interpol, EUNAVFOR Irini-művelet) révén. Ezáltal helyzetismereti és korai előrejelző rendszerek kifejlesztése.
- ➔ A **tagállamoknak** és a **Bizottságnak** meg kell állapodniuk a lehetőségek technikai szintű feltérképezésére vonatkozó ütemtervről.
- ➔ Az operatív célú adatcsere elősegítése érdekében a **Bizottságnak** fel kell gyorsítani az Europol/Eurojust és a partnerországok közötti együttműködési megállapodásokra irányuló tárgyalásokat.
- ➔ A **Frontexnek** teljeskörűen élnie kell a harmadik országokban való működésre vonatkozó megbízatásával, mégpedig azáltal, hogy olyan feltételek kialakítására törekszik, amelyek kedveznek a régióspecifikus operatív jelenlétnek és a bűnüldözési operatív információk megosztására szolgáló struktúráknak.

A Schengen Tanács feladata, hogy a Bizottsággal és a megfelelő uniós ügynökségekkel együttműködve felügyelje a fenti intézkedések végrehajtását, és döntéseket hozzon a még fennálló kihívásokkal kapcsolatban.

A Bizottságnak rendszeresen jelentést kell benyújtania a Schengen Tanácsnak a fenti intézkedések végrehajtása terén elért eredményekről. E jelentéstételnek többek között az uniós ügynökségek és a tagállamok által nyújtandó információkon és elemzéseken kell alapulnia. A jelentéstételnek konkrétan a schengeni rendszer helyzetéről szóló éves jelentésen⁷ keresztül kell történnie.

⁷A schengeni rendszer helyzetéről szóló első olyan jelentés, amelynek tartalmaznia kell ezt a jelentéstételt, a Bizottság által a Schengen Tanács 2024. júniusi ülésére 2024 áprilisáig benyújtandó jelentésnek kell lennie.

A határokon átnyúló bűnözés, különösen a migráncsempészás elleni küzdelem

KIHÍVÁSOK ÉS SZÜKSÉGLETEK

1. Jobb közös helyzetismeret

A tapasztalatok szerint a migráncsempész-hálózatok agilisek, valamint gyorsan alkalmazkodnak az irreguláris migráció dinamikájában bekövetkező változásokhoz és a bűnüldözési tevékenységek alakulásához⁸. A csempészhálózatok mérete változó, üzleti modelljük keretében pedig a bűnözők eseti alapon vagy – amennyiben szükséges – állandóbb jelleggel működnek együtt. E hálózatok a bűnüldözési tevékenységek intenzívebbé válása, illetve a vízum- és menekültügyi politikák megváltozása esetén kiigazítják a csempészútvonalkat és az alkalmazott működési módokat⁹.

A bűnözői hálózatok alkalmazkodóképességére való reagálás érdekében elengedhetetlen a közös és naprakész helyzetismeret együttes kialakítása.

2. A migráncsempészásre vonatkozó uniós jogi keret megerősítése

Az Európai Tanács az elmúlt néhány évben különös figyelmet fordított a schengeni térség belső biztonságára, a 2021. június 24–25-i következtetéseiben pedig ismételten hangsúlyozta a csempészek elleni küzdelem fontosságát, komoly aggodalmát fejezte ki az egyes migrációs útvonalakon végbement fejleményekkel kapcsolatban, amelyek sürgős fellépést tesznek szükségessé, és amelyek kezelésére az útvonal egészére kiterjedő megközelítés alkalmazását szorgalmazta, amely magában foglalja többek között a migráncsempészás és az emberkereskedelem megszüntetését¹⁰. E felhívás nyomán az EU megújította a migráncsempészás elleni cselekvési tervét (2021–2025), amely így mind a csempészek üzleti tevékenységének felszámolásához, mind a csempészhálózatok elleni küzdelemhez hozzájárul. A közelmúltban Ursula von der Leyen elnök az Unió helyzetéről szóló beszédében bejelentette, hogy a Bizottság sürgősen aktualizálni kívánja a migráncsempészásre vonatkozó uniós jogi keretet.

⁸ Az Europol jelentése a migráncsempészás terén tevékenykedő bűnözői hálózatokról (2023) (*Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling*). Nyilvános dokumentum, amely elérhető a következő oldalon: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

⁹ Az Europol jelentése a migráncsempészás terén tevékenykedő bűnözői hálózatokról (2023) (*Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling*). Nyilvános dokumentum, amely elérhető a következő oldalon: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Az Európai Tanács ülése (2021. június 24. és 25.) – Következtetések, EUCO 7/21 tanácsi dokumentum, 2021. június 25.

Értékelést kell készíteni a migráncsempészésre vonatkozó, 2002-re visszanyúló hatályos uniós jogi keretről. Az elősegítésről szóló csomag¹¹ ellenére a migráncsempészés egyre inkább rendkívül nyereséges üzletnek mutatkozik, és ezzel együtt a bűnözők számára alacsony a felderítés és a büntetés kockázata¹².

3. Az európai operatív együttműködés megerősítése és integrálása

A migráncsempészés egy olyan összetett bűnözési forma, amely a bűnözés más területeire is hatással van, és többdimenziós módon fejlődik.

Hatékony kezelése átfogó reagálást igényel, mindenekelőtt azáltal, hogy **a teljes bűnüldözési lánc mentén** meg kell erősíteni **az érdekelt felek közötti operatív együttműködést**, valamint fokozni kell **az ügynökségek közötti és multidiszciplináris együttműködést, elsősorban az EMPACT keretében**. Ennek megfelelően a határőrökkel való együttműködés és – általánosabban véve – **a külső határok hatékony igazgatása** kulcsfontosságú a migráncsempészés elleni küzdelemhez való hozzájárulás tekintetében. Ezenkívül a migráncsempészés rendkívül jövedelmező üzlet, több milliárd eurós becsült globális éves forgalommal. Ezen átfogó reagálásba ezért be kell építeni a **pénzügyi nyomozást**.

Emellett a migráncsempész-hálózatok egyre digitalizáltabbá válnak. **Visszaélnek az online környezettel**, és **titkosított kommunikációt** használva nyújtanak jogellenes szolgáltatásokat, szervezik logisztikájukat, és biztosítják nyereségüket¹³. Ezért (többek között harmadik országokban is) meg kell erősíteni a migrációs útvonalak mentén tevékenykedő bűnüldöző és igazságügyi hatóságok kapacitását annak érdekében, hogy fel tudjanak lépni a csempész-hálózatok online jelenlétével és azzal szemben, hogy e hálózatok modern technológiát használjanak kommunikációs célokra.

¹¹ A 2002/90/EK tanácsi irányelv, amely kialakítja a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás bűncselekményének közös fogalom meghatározását, valamint a 2002/946/IB kerethatározat, amely megerősíti az e bűncselekményekre vonatkozó büntetőjogi keretet. Európai Bizottság: A bizottság közleménye (2020/C 323/01) – A Bizottság iránymutatása a jogellenes be- és átutazás, valamint a jogellenes tartózkodás elősegítésének meghatározásáról és megelőzéséről szóló uniós szabályok végrehajtásáról, 2020. október.

¹² UNODC: Migráncsempészés – halálos üzlet (*Migrant Smuggling A deadly business*), amely elérhető a következő oldalon: [Migrant Smuggling A deadly business \(unodc.org\)](https://www.unodc.org/en/publications-and-reports/migrant-smuggling-a-deadly-business).

¹³ Europol: Migráncsempészek és emberkereskedők: nagyobb fokú digitalizáció, rendkívüli alkalmazkodóképesség (*Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable*), amely elérhető a következő oldalon: [Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable | Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu/publications-and-reports/migrant-smugglers-and-human-traffickers-more-digital-and-highly-adaptable).

A szervezett migráncsempészs elleni küzdelem keretében egyre gyakrabban van szükség arra, hogy a bűnüldöző hatóságok **hozzáérjenek bizonyos adatokhoz**, többek között akár belföldön, akár külföldön található elektronikus információkhoz és bizonyítékokhoz, továbbá hogy szükség esetén a nemzeti nyomozások céljából vissza tudják fejtetni ezeket az adatokat, valamint a nyomozás lefolytatásához és a tisztességes eljárás elindításához szükséges ideig megőrizhessék azokat.

Fontos, hogy a migráncsempészsre való reagálásunk keretében integrált módon foglalkozzunk e bűncselekmény más bűnözési területekhez fűződő kapcsolataival. Az **emberkereskedelem** például rendszeresen összefonódik az EU-ba irányuló és az EU-n keresztüli migráncsempészsével. Az irreguláris migránsok az EU-ba való érkezésüket követően gyakran vannak kitéve szexuális, munkaerő- vagy egyéb jellegű kizsákmányolásnak. Ezért elengedhetetlen, hogy az EU és a tagállamok intézkedéseket hozzanak **a kiszolgáltatott helyzetben lévő migránsok védelme** érdekében, küzdve egyúttal az emberkereskedelem ellen, mégpedig a megelőzés, valamint az elkövetők bíróság elé állítása céljából folytatott bűnüldözési és igazságügyi együttműködés révén. Emellett további erőfeszítésekre van szükség a hamis okmányok elleni küzdelem fokozásához, mivel a migráncsempészs terén az **okmányokkal való visszaélés** gyakran kulcsfontosságú tényező a bűncselekmények lehetővé tétele szempontjából¹⁴.

4. Az EU külső tevékenységével való szinergiák maximalizálása

A migráncsempészs elleni küzdelemhez a migrációs útvonalak mentén fekvő kulcsfontosságú partnerországokkal folytatott nemzetközi együttműködésre és koordinációra van szükség. Az elmúlt években e tekintetben jelentős eredmények születtek, így például a következők: a **KBVP-missziókkal** való kapcsolatok megerősítése, a bevándorlási összekötő tisztviselők európai hálózatának létrehozása, valamint a Bizottság által **a Földközi-tenger középső térségére, a Nyugat-Balkánra, illetve a Földközi-tenger nyugati térségére és az Atlanti-óceán térségére** vonatkozó **uniós cselekvési tervekben** ismertetett intézkedések. Mindazonáltal további erőfeszítésekre van szükség az Unió kiemelt harmadik országokban és régiókban folytatott külső tevékenységével való szinergiák maximalizálása érdekében. Az embercsempészs elleni operatív partnerségek az EU által a származási és tranzitországokkal létrehozandó migrációs partnerségek szerves részét fogják képezni. Ezek a partnerségek összehangoltabb és strukturáltabb megközelítést biztosítanak majd a migráncsempészs elleni küzdelem érdekében a partnerországokkal való operatív együttműködéshez.

¹⁴ A Migráncsempészs Elleni Küzdelem Európai Központjának 6. éves jelentése (2022), amely elérhető a következő oldalon: [EMSC 6th Annual Report.pdf \(europa.eu\)](#).